

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Félévre . . . 3 frt — kr.
Évnyegyedre . . . 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeket nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el.

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

„Szolnok-Dobokamegye” hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

Megjelenik minden vasárnapon.

A lapot érdeklő mindennemű felszólamlások (reklamációk) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

Hirdetési díjak: Egy 30 négyzetű centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr., ezen fölül 60 négyzetű centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négyzetű centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4-10-szeri beiktatásnál 50%, 11 és többszöri beiktatásnál 100%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Kéziratok vissza nem adtak. Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr. fizetendő.

Tűzoltóink zászlószentelése.

Deés, 1879. október 23.

A bezárás küszöbén álló kiállításunknak egyik érdekes epizódja vala tűzoltóink zászlószentelése. Az emberi fejlődő lélek naponként nagyobb mérvű hódításokat tesz, mind a szellem mind az anyag világban. A mielőtt az okokat nem ismerő korlátolt felfogás misteriosus buzgósággal borula le, azt ma a felvilágosult emberek természetes következtetések ismerik. S midőn az elemek hatalma előtt, s főleg azoknak romboló s megrázó jeleneteinek szemlélésekor a távol múltnak, az ősidőknek gyermekei mintegy imádással hajlanak meg, ma már azoknak áldást terjesztő s adó munkássága még fokozólag hat a gyenge ember igyekezetére; sőt ha féketvesztett dühében vést pusztítást hoz és víz ádáz szárnyain, a rendszeresített emberi erő megtöri azt s korlátok közé szorítja féktelenkedésében. Ebben van a tűzoltók létjoga. S midőn még ma is a messze kelet tájain ezrek meg ezrek borulnak le a tűz istenkénti imádásában, civilizált földrésznünkben, annak sok oldalú hasznosítása mellett, még akkor is urai vagyunk és leszünk, ha az emésztő lángjaival kunyhót és palotát perzsel és hamvaszt, mert annak rendszeresített oltása diadalt ül s határt vet tulesapongó lángjának. E tapasztalás, ennek tudata hozá létre, teremté meg a tűzoltó-egyleteket.

A haladást, a korigényét megértő lelkes hazánkfiai sem késhettek e közhasznú egyletnek körünkbeni megalapításában, s lapunk nem rég közlé alakulásának első kezdeményezését, s ma már több pházisokon át, létele inaugurálva lett, a nyert s felavart zászló által.

Okt. 19-én már reggel 9 órakor felgyűlt a nép a zászlószentelési térre, és megtölték az arra néző ablakok, leginkább a szép nemből való kíváncsiakkal. Negyed óra múlva pedig kezdtek előbogarogni a kocsik és megérkezének a zászló védasszonya br. Bánffy Dezsőné ő méltósága kíséretében a koszorus leányok, bevonulva a tere rögtönözött csinos sátorba, ott egy kiválóan díszes koszorut alkotva. Kozma Döme zárda főnök segédletével 9 és 1/2 óra után kezdetét vette a szertartás. Kozma Döme könyörgése után röviden szólott, felhíván Medgyes Lajos ev. ref. lelkészt a beszédre. Szónok találóan fejtegeté a tűzoltó-egylet céljának hasznos voltát.

Ezután következtek a szokásos szegbeverések. Azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a következők által kiejtett jelmondatokat közölhetjük:

1. Kozma Döme: „A szentháromságért.” 2. Medgyes Lajos: „a tűzoltó-egylet éljen.” 3. Bárány Bánffy Dezsőné: „bátorságot győzelmet arasson a vészben.” 4. Bárány Bánffy Dezső Szolnok-Dobokamegye főispánja: „rend, fegyelem irányítsa működéseket.” 5. Róth Pál polgármester: „az adott azó szentsegeért.” 6. Márkus János főpar.: „a költsönös bizodalom és egyetértésért.” 7. Vékonny Ferenc: „mindenütt a vészben az egylet első legyen jelen.” 8. Barát Emma koszorus leány: „a hon és városunk jólétéért.” 9. Bátorosi Kata: „egyetértés a sikert biztosítsa.” 10. Katona Ilona; „ott légy, hol legnagyobb a veszély s ál-

dozd éltedet az életért.” 11. Medgyesi Giza: „bátorság legyen veletek a vészben.” 12. Pataki Anna: „az ember szeretet lobogjon fennen nemes szivetekben.” 13. Placsintár Giza: „a munka, összetartás lelkesítse e zászlót.” 14. Róth Kata: „csak szerencse mulja felül bátorságtokat.” 15. Csiki Gerő honvédszázados: „áldás a közvagyon védőjére.” 16. Kovács Samu: „az egylet áldozatkész pártfogója: a nemes kebel hő lánggal égjen, de ne vagyonunk.” Továbbá vertek még szeg: gr. Kornis Viktor, Szarvadi Pál Szolnok-Dobokamegye alispánja, Keul József tsvzéki elnök, Szalánczi Lajos volt főparancsnok. Kabós Ernő kolozsvári oszt. par., Görög József m.-vásárhelyi oszt. par. Voith Miklós szamosújvári főpar., Ezken Tivadar m.-ludasi főpar., Lázár Benedek zágoni főpar. és Rauch János a deési önk. tűzoltó-egylet képviselője. Üdvözlő iratot, illetve sürgőnyt kapott az egylet lobogója felszentelése alkalmából: a berethalmi, besztercei, m.-vásárhelyi, mármaros-szigeti társaságoktól, a Maros-Vidék szerkesztőségétől és a Királyhágón inneni tűzoltó-szövetség alelnöke Deák Páltól.

A szögbeverések megtörténte után Márkus János főparancsnok, ki ez ünnepélyt ily sikerűlten rendezte, a következő beszédet tartá harsány hangon:

„Mélyen tisztelt vendégkoszoru, tisztelt bajtársak!

Korunk jelszava, „haladás”, ma már beigazolt tény, hogy állam vagy egyes nemzet hatalmassá, erőssé, vagyonossá és mivelte csak úgy lesz, ha kebelében mentől több humanus intézmény létesül s tartatik fenn!

Ilyen humanus intézmény édes hazánkban is az ujjabb időben alakult önkéntes tűzoltó egylet; melynek nemes feladatuk odaadó szorgalom és kitartással a pusztító tüzelem rendszeres oltásában magát kiképezni, és polgártársaink vagyona, élete megmentésére önfeláldozással és mindig és bármely időben készen állani.

Városunk tűzoltó-egyletének 4-ed éves élete azon tapasztalatot nyújtá, miszerint dacára elismert szükséges és üdvös voltának — még mindig az előítélet és ellenségeskedéssel kellett és kell még ma is küzdenie.

Ezen küzdelem dacára egyletünk a kölcsönös bizalom és egyetértés eszméjétől áthatva jövőbeni élete biztosítása tekintetéből testületi jellegének kitüntetése végett ma egy lobogó alatt csoportosul.

S most, mielőtt e felszentelt lobogót Isten és a nép áldásától kisérve, mint hitbizományt egyletünknek átnyujtanám, kedves kötelességet vélek teljesíteni azáltal, ha ez alkalommal egyletünk jellegét és lobogónk feliratát bajtársaim hazafiui figyelmébe ajánlom. Szeretett bajtársaim, lobogónk felirata: „Légy városunk nyugalmanak őre.” E jelige jelentősége mi reánk egyleti tagokra vonatkozik: erkölcsi parancs ez mi nekünk. S midőn ezt olvassuk: áthatva jobb érzületünktől, szivünkbe ez legyen az, mely önként elvállalt magasztos kötelemünk teljesítésében bennünket serkentsen, lobogó jelvényünk legyen azon hitbizomány, mely midőn a harangok és sipjaink tűzvészt jeleznek, bennünket polgártársaink vagyona, élete megmentésében bátorítson.

Most már mlgos bárónő mélyen tisztelt zászló asszonyunk, ki kegyes voltál egyletünk büszke önértetének biztatásul nemes törekvésünk megszentéseül történetünk díszére, a lobogó jelvényünk dícsőségére választott koszorus leányaid kíséretében — lobogónk méltó anyává

lenni: e páratlan honleányi áldozatért és nemes részvételért fogadd egyletünk leghálásabb köszönetét, s kegyes pártfogásodat továbbra is kiérdemlendők: fogadd mélyen tisztelt zászlóanyá, bárónő, koszorus leányaidal együtt azon ünnepélyes fogadalmunkat, miszerint egyletünk lobogóját jeligénkhez híven, mint legszentebb hitbizományunkat erekyeként őrizve, fogunk e város nyugalma felett őrködni, s tollunk kitelhetően a közjónak áldozni.

Végre a felszentelt lobogót egyletünk zászlótartója Rónay Lajos kezébe ezennel ünnepélyesen átadom azon szívből eredett óhajtaisaimmal, miszerint annak fehér oldala a kölcsönös bizodalom és egyetértés jelét képezze jövőre az egylet s a város nagyérdemű közönsége között, másik, vörös oldala szivünk olthatlan lángaként bátoritson bennünket tűzoltó tisztüink teljesítésében.

Éljen br. Bánffy Dezsőné szül. Kemény Mária bárónő zászlóasszonyunk.

Éljen e város közönsége.

Éljenek kedves vendégeink. Éljen mindig és örökké tűzoltó-egyletünk.

Többször felhangzott hatalmas „éljen!” dörögés, mi alatt Rónay Lajos zászló tartó büszkén lépett egylete élére az egylet fennen lobogó igen díszes jelvényével. A zenekar indulót fuvott s ennek hanginál tisztelegve vonultak el a tűzoltók a sátor előtt. Megkezdődött a díszgyakorlat s bár ez hosszasan tartott, s bár az eső miatt kiterjesztett ernyők egy esőtartó kiállítás képét nyújták, a térről talán senki sem távozott, hanem gyönyörködve szemlélte tűzoltóink sokoldalú ügyességét.

Epen a tizenkettőt jelezte a harangszó, midőn az ünnepély befejezéseül szeretett vendégeink defilíroztak tiszteletbeli főparancsnokunk előtt.

De nem! Az ünnepély még nem ért véget. Csak „elnapolta magát” egy kevés időre és szintért változtatott. Folytatása következett a tiszteletbeli főparancsnok, a felszentelt zászló védnöke vendégyszerető termeiben, a hová a meghívott koszorus leányok, egyletünk főparancsnoka, a társaságok főtisztei és még többen ebédre jelentek meg.

Az ebéd alatt a házi gazda emelt először poharat mondván, hogy a férfi küzd szüntelen kinnal az életben és jótörekvéseiért hálátlanságot arat, de a családi körben kárpótoltatik, mert a hű nő gondos keze letörli homlokáról az izzadságot, erőt ad a lankadság helyett és boldogításával fedléteti a közpálya töviseit. Örömmel látja, hogy 7 olyan nő ül asztalánál, kik idővel hasonló hivatást lesznek szerevesések betölteni. Ennek annyival inkább örvend, mert fiatal kora dacára azzal dicsekszik, hogy ez a hét bájos hölgy mind az ő leánya, már a mennyiben ők koszorus leányok és a szóló neje zászlóanyá. Egészségükre üriti poharát. K. Papp Miklós benső barátjáról Jónásról beszél, ki megsugta neki, mennyire el volt ragadtatva az ünnepélytől: a két főparancsnokra üriti poharát. Kozma Döme humorosan köszöntött fel. Majd ismét a házi gazda. Jól esik neki hangsúlyozni, hogy még ifjabb korában érintkezett már a derék Jónással s magtanulta őt tisztelni, becsülni, szeretni, s ez érzélem idő haladtával nőtt sőt szilárdult az által is, hogy régi elvtársak, kívánja hogy Jónás tartsa meg számára jóindulatát akképen, mint ő Jónás iránt viseltetik ma is.

Még az ebéd sem szakíta véget a mulatásnak, hiszen a napnak van még egy szaka: az

estve s ezt a legkellemesebben föl kellett használni. Föl is használták a szini terem csiszolt pallóján, fényes világításban, a zene ingerlő hangjai között, a kitűnő fényesen sikerült táncvígalmommal, melynek csak a hajnali órák vetének véget.

Az orsz. m. kertészeti egyesület ismerkedési estélye.

Deés, 1879. okt. 21.

A deési kiállításnak egy emlékezetes eseménye, a székesfehérvári kiállítás alkalmával megalkult: orsz. magyar kertészeti egyesületnek első vándorgyűlése. Ezen gyűlés megtartását, megelőzte a program értelmében rendezett ismerkedési estély, melyen az országos kertészeti egyesület tagjai szép számmal jelentek meg 20-án esti 8 órakor az „Európa” szállodában, hová az egyesület helybeli tagjai és pártolói is csatlakoztak. A jelenlevők közül különösen kiemeljük br. Bánffy Dezső és Kornis Viktor gróf ur ő méltóságait, Lukácsy Sándor urat (Budapest), Vezekényi Horváth Zsigmond urat, Kovács Samu urat (mindkettő Deés), Veress Ferencz, Szabó Samu és Szentgyörgyi Lajos (Kolozsvárról), Szeremley tanfelügyelő (Beszterczéről), Bíró tanár Debreczenből, Veres igazgatót K.-Monostorról stb. stb.

A kedélyesen folyó vacsorán első felköszöntésre báró Bánffy Dezső főispán emelé poharát. Midőn szokott ékes modorával előadja, mily ügyesen tudják a nyugoti népek a politikai tér harczát a béke esendes munkájával úgy összeegyeztetni, hogy a kettőnek harmonikus összműködéséből az ország szellemi és anyagi boldogsága sugározzék ki; midőn ez állításának megvilágítására utal a derék francia államra, melynek népe a titani harc után sietett ismét a békés foglalkozáshoz, a közgazdaság terére, mely neki fáradhatlan munka által a politikai küzdőter porondján szenvedett veszteségeit tízszeresen helyreépítette: örömmel constatalja ez észszerű eljárásnak hazánkban is meghonosulását s meleg szavakban üdvözli a vendégeket, mint a béke ügyének apostolait. E megéljenzett beszéd után Kovács Samu veszi át a szót s benső melegséggel üdvözli Lukácsy Sándort, mint agg nemzetgazdást és a kertészet megalapítóját.

Lukácsy Sándor megköszönve érdemeinek méltatását, elismerőleg nyilatkozik Szolnok-Dobokamegye kertészetének már is szép állásáról; s ezt azon férfunak tulajdonítja, ki a közügy minden ágában fáradhatlan buzgalomával megy előre s élteti a főispán ő méltóságát.

Vezekényi Horváth Zsigmond ur ragadja meg ezután a szót s nemcsak szép előadásban, de statisztikai adatokkal érvelve mutatja ki, hogy megyénk a faiskolák terén, mely egyik jeles ága a kertészetnek, előtte áll magyarhon összes megyéinek. S midőn e megyében ilyen téren is uralkodó rendet a főispánnak minden térre kiterjedő erélyére viszi vissza, poharát üríti Kovács Samu, a megye kertész apostoláért.

Felemelkedik ennek utána Szeremlei naszod-beszterczei tanfelügyelő ur s hangsúlyozván, mikép célja az egyesületnek a kertészetet nemcsak műkedvelői foglalkozásnak tekintetni, de azt a nemzetgazdaságban azon helyre emelni, melyet elfoglalni hivatva van, óhajtja az egyetértést, mint a sikeres eredmény első feltételét s ezért üríti poharát.

Az ismerkedési est jelleg ezen toasztal bezárólag megváltozik, a mennyiben Lukácsy Sándor ur indítványára megegyezik a társaság abban, hogy a másnapi munka könnyítése céljából beszéltessek meg a kertészet ügye s tisztázassanak az eszmék. Ő maga mindjárt kifejti, mily áldozatkészséggel ápolja franciaország kertészetét, midőn gazdasági bevételéből 200 millió francból 1877-ben 140 millió francot kertészetre fordított. Előadja, mint lép el bennünket Anglia terményeivel és Amerika jéggel bélelt, légnyílásokkal ellátott hajókon szállítja Baltimoreból gyümölcseit Liverpoolba s kérde: vajjon mi, kik valaha Rómát elláttuk a legszebb gyümölcsökkel, kiknek van alkalmas talajunk elég, de sőt gyümölcsfánk is

vagyon bővében, türhetjük-e ezen helyzetet tovább?

A kertészeti egyesület szükségét kimutatja s annak főczéljával tüzi ki a gyümölcsfajoknak egyes vidékekre való felosztásának megállapítását, a talaj s egyéb körülmények számbavételével; a gyümölcsfajok helyes sortírozását; a nagyban termelést s a kiviteli módzatok megállapítását. Azon esetleges véleménynyel szemben, hogy a kormány lenne felkérendő segélynyújtásra, kijelenti, hogy ő csak akkor véli megtehetőnek e lépést, ha a kormánynak tényleg bizonyító adatok is adhatók kezébe, melyek az egyesület életre valóságát kétségen kívül helyezik, addig pedig óhajtja, hogy az egyesület saját erejére építse magát.

Szeremlei szakavatottsággal szól az ügyhöz s ő is a fajoknak egyes vidékekre való felosztása, és a fajok megválasztása mellett küzd, szavait tapasztalati tényekkel világítva meg. Így Fogarason ismert egy embert, kinek fél telek földje s kertjében 8 Batula almafája volt. 1867-ben a rozsz termés ezen embernek földjéből alig adott 100 frt hasznót; de akkor már Batula almájából 160 frtot kivásárolt s még mindig tele volt pinczéje e gyümölccsel, mely eladásra várt.

Bánffy Dezső báró főispán Lukácsy és Szeremlei előadására reflektálva kifejti, hogy véleménye szerint most még nem kellene ily apró részletekbe bocsátkozni s azt vitatni, vajjon almát, körtét, kartifolt vagy tormát termesztünk-e; szerinte most általános elveket kell meggyökeresíteni ez ifjú egyesületnek s ezeket megismertetve terjeszteni; akkor a részletek megállapítása sokkal meg lesz könnyítve.

A kertészetnek külön választását a gazdasági egyesület köréből nagyon óhajtandónak és helyesnek, de sürgős szükségnek is tekinti, a munka felosztás célirányosságánál fogva. Ajánlja újlag apró részletekbe most még nem bocsátkozni.

Szeremlei meghajlik a főispán érvelése előtt s most már nem diletanst, de szakférfiut ismer fel benne. Felhasználja egyúttal az alkalmat kijelenteni, hogy küldői a naszod-beszterczei kertészek alig várják, hogy az egyesület tényleg működjen, mert attól üdvös hatást remélnek a hazára nézve. Meghívja egyszersmind Besztercze város nevében a társaságot, az ott a társaság tiszteletére rendezett rögtönzött gyümölcs és vete-ménykiállítás megtekintésére, mi különben a programban a közgyűlés megtartása utánra ki is volt jelölve.

Ezekre felállt Szentgyörgyi Lajos, az erdélyi gazdasági egyesület kolozsvári küldötte s megtámadja egyrészt a főispán eljárását annyiban, mért mondja az egyesületet már létezőnek, holott ők a Székesfehérvárott kidolgozott alapszabályokat nem tekintik irányadóknak s azok helyett egészen újakat akarnak s az egyesületet most újból akarják megalapítani; másrészt igen tapintatlan felfogással. Szeremlei legjobb akarathoz folyó szavainak félremagyarázásával kikel Szeremlei ellen, minek hívja ő az egyesület látogatóba, mikor az egyesület még nem is létezik, s ha léteznék is, egyéb dolga is volna, mint viziteini.

Ezen a szavakat és inteniőket célzatosan elfordító beszédére Szentgyörgyinek izgatottan, de tárgyilagosan felelt meg báró Bánffy Dezső főispán, midőn határozottan visszautasított minden lépést, mely a székesfehérvári határozatok keretén belül nem esik. Ő ismétli és constatalja, hogy az egyesület már székesfehérvárt megalkult, az létezik, s midőn szabályait módosítani lehet, azokat elvetni nem szabad. Kimondja, hogy ily eljárás csak árt az ügynek, ő pedig nem szeretné hinni, hogy itt az ügy barátai mellett, annak ellenségei rejljenek.

Szentgyörgyi újra szót emel és igen tapintatlanul ujjal megerősíti előbbi állításait s kijelenti, hogy ők nem helyezkednek a székesfehérváriak álláspontjára. Mért akarják őket Budapestről vezetni?

Lukácsy akart szólani, de a báró főispán kérte el tőle a szót s kijelenti, hogy ő azt kezdi kivenni Szentgyörgyi magatartásából, hogy ő egyenesen azon szándékkal lépett az egyesületbe, hogy annak gáncsa legyen. Midőn e fölött sajnálatát fejezi ki ujjal is, hangsú-

lyozza, hogy a jelenlevők fogják tudni a székesfehérvári határozatokat megvédeni s azokat tovább fejleszteni, s ha Szentgyörgyi urnak tetszik opponálni tovább is, e tekintetben nem fog zavartatni.

Végül még Szabó Samu szintén kolozsvári küldött védte Szentgyörgyi álláspontját, semmi újat nem mondva, míg gróf Kornis Viktor igen finom s elmés módon vetett véget e kellemetlen incidensnek, poharat emelvén Szentgyörgyi s Szabó egészségére. 10 órakor a társaság szétoszlott meglehetősen izgatott kedély hangulatban.

Gr. Zichy Jenő és Türr István Deésen.

Okt. 22-én a déli órákban érkezett városunkba Türr István tábornok gr. Teleki Sándor társaságában, s mintha e szerecske által kicsiny helyiségünk egyszerre nagy, fővárossá változott volna, úgy robogtak ide-tova a liberális inassal czimerezett hintók, gyors lovas kocsik. A város ünnepies díszét nagyban emelte, az utcára siető közönség, melynek csaknem minden tagjának arcán várakozásteljes kifejezés volt látható. Végre megérkezett a várva várt vendég, még pedig az ünnepélyes nagy fogadtatást kikerülendő, a városba érve, kocsijáról leszállva, gyalog ment szállására. Egyébiránt ide jövetelét késlelté az, hogy kis időre utjába ejté Kendi-Lónát. Alig hogy a vendégszerető háziurnál Voita Gergelynél talált kényelmes szállásán elhelyezkedett, beköszönt az őt üdvözlő küldöttség, melynek szónoka Róth Pál polgármester szokott ékes szólásával üdvözlő a város nevében gr. Zichyt, kifejezést adva azon nagy szerencsének, mely a mai napon Deés városát érte, s a legmelegebben megköszöni azon kitüntetést, melynek fogva a székesfehérvári érme kiosztásának országos ünnepének színhelyéül Deést választotta, s ez által kiállításunknak nagyobb érdeket kölcsönözött. A gróf ur a küldöttséget igen szívélyesen fogadta, megjegyezvén, hogy ő különben sem idegen e városban és ide örömmel jött. A kitüntető szívélyes fogadtatást a legmelegebben köszöni meg.

Vendégeink megérkezte napján este 8 órakor az „Angol” szálloda nagytermében társas vacsora rögtönzöttetett. A tözoltói zenekar hangjai mellett lépett a már zsufolásig telt terembe gróf Zichy Jenő és Türr István tábornok, kísértetve báró Bánffy Dezső főispán, gr. Kornis Viktor, gr. Teleki Döme, gr. Teleki Sándor, gr. Bethlen Károly, gr. Wesselényi, De Gerádo Atilla, Szarvadi alispán, Róth polgármester s egyéb notabilitások által. Beléptekkor a közönség harsány, szünni alig akaró éljenzéssel fogadta őket, a míg a karzaton elhelyezett tűzoltói zenekar a Kölcsey himnust intonálta. Zichy gr. körültekintve a teremben, majd az egyik, majd a másik asztalhoz lépett, hogy a székesfehérvári kiállításokról ismert iparosokkal kezetszorithasson s velők néhány barátságos szót válthasson.

A kedélyes társalgás közt folyó vacsora folyamát először br. Bánffy Dezső főispán szakasztotta meg, poharat emelve Zichy Jenő gróf és Türr tábornokra, kik tárlatunkra megjelenésök által méltányolják fáradozásainkat. Köszöni nekik, hogy az út nehézségei dacára szerencsétlettek minket, s kívánja, hogy a nemes célt, melyet maguk elé tűztek, hazánk közgazdasági és ipari felvirágoztatását minél előbb s teljes mérvben elérjék. Ezen harsány éljenekkel fogadott beszéd után gr. Zichy Jenő emelt poharat örömet fejezve ki a felett, hogy midőn ő a székesfehérvári kiállítási végrehajtó bizottság megbízásából ide, kiérdemelt kitüntetések jött kiosztani, itt éppen ezen időben újabb nemes versenyt talált. Örömmel tekinti a maga részéről is ezen kiállítási időszakot s élteti br. Bánffy Dezső és gr. Kornis Viktor urakat, kiknek a tárlat létesítése körül legtöbb érdemük van.

Kozma Döme sok humorral fűszerezett beszédében élteti a főispánt és mint a szabadságharc idejében honvéd, Türr tábornokot.

Türr tábornok gyönyörű beszédben fejtegeti, hogy mennyire előfeltétele a mezőgazdaság az iparnak. Nagyszabású példák és összehasonlításokkal világítván meg érvelését, poharát emeli

mezőgazdaságunk fejlődéséért, mely biztosítja ipari felvirágoztatásunkat.

Zichy Jenő gróf a polgárságért s annak képviselője a polgármesterért, Róth Pál urért ürit poharat.

Róth Pál polgármester azon városokért emeli poharát, kik tárlatunk létesíthetését elősegíték.

Kovács Samu azokért emel szót, kik Magyarhont a még csak közel multban is a külföld előtt terra incognitát, a külföldön megismertették s ezek között a néhai Gerando Agostnak éltette itt jelenlévő fiát: De Gerando Atillát. E szép felköszöntöket még egész sora a toasztoknak követé.

Igy Pap Miklós Türr tábornokra, gróf Teleki Döme gróf Zichy Jenőre, Szabó Samu a kertészeti egyesület bajnokai, különösen Lukácsy Sándorra. Szeremley: K. Papp Miklós, Békésy Károly és a deési sajtó részéről jelen volt trifoliumra.

Vályi Elek Szeremley és Vezekényi Horváth Zsigmond tanfelügyelők, Békésy a királyhágón tuli aristokratiára Zichy gróf, az erdélyire báró Bánffy Dezső személyében. Róth Pál gr. Bethlen Károlyra Gróf Kornis Bovánkovics, a kiállítás derék titkárára. Vékony Ferencz a főispánra, stb. stb., míg 11 órakor a díszes társaság a legjobb hangulatban szétoszlott.

Másnap mindkét vendégünk ujából megtekinté a kiállítást, hol több bevásárlásokat tettek. Ezután kezdetét vette a székesfehérvári kitüntetések kiosztása.

Már 10 óra felé kezdének a vendégek felgyűlni a megyeház tanácstermébe, míg nem zsufolásig megtelt. A kolozsvári dalegylet lobogójával jelent meg ez ünnepély díszének emelésére.

11 óra után felhangzott a tűzoltó-zene-karnak indulója jelezvén, hogy kitűnő vendégeink érkeznek s nemsokára ezek, felharsogó zajos éljenezés közt a terembe is léptek.

Báró Bánffy Dezső kiáll. elnök bemutatja a sz.-fehérvári kiállítás végrehajtó bizottságának küldöttait gr. Zichy Jenőt és Türr István tábornokot, kiknek köszönetet mond szíves és megtisztelő megjelenésükért s kéri őket legőszintebb köszönetét ez ünnepélynek ez alkalommal rendezéseért a küldő végrehajtó bizottságnak is átadni. Gr. Zichy Jenő vevén át a szót, azt mondja, hogy egy befejezett nagy mű alkalmából osztja ki az érmekeket éppen midőn egy másik sikerült nagy mű a befejezéshez közel áll.

A dalegylet a himnust énekelvén. Bovánkovics Gyula, mint jegyző olvassa a kitüntendők névsorát és a gróf a jelenlevőknek általános éljenzés közben átnyújtja a kitüntetéseket, a távollévőknek részint megbízottaiknak, részint a mi tárlatunk végrehajtó bizottságnak kézbesítés végett

172 kitüntetés osztatik ki, Deésről csak két egyén nyert ilyet: Kovács Samu, ki mint szerkesztő is anyagi érdekeink fejlődésére munkál és törekszik és Bovánkovics Gyula, ki mint a deési kiállításnak fáradhatlan titkára s a biztosítás ügyében hasznos tevékenységet fejt ki. A kiosztás megtörténte után hangsúlyozza gr. Zichy, hogy nagy öröme szolgál, miszerint a gazdasági téren előhaladás céljából nemzetiség, vallás, politikai nézet különbség nélkül működnek közre. Köszönetét fejezi ki a végrehajtó bizottságnak, hogy az ünnepély megtartására alkalmat szolgáltatott, ugyszintén a főispánnak, hogy fáradhatlan tevékenységét a közigazgatási téren is érvényesíti, a szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesületnek, hogy alkalmat szolgáltatott a gazdák és iparosoknak ezikkeiket bemutatni és mindazoknak, kik a kiállítás sikerének biztosítása érdekében fáradoztak. Ohajtja, hogy együtt dolgozva valósítsák meg Széchenyi ama jósszavait, „hogy Magyarország nem volt, hanem lesz!” Hatalmas éljen dörgés követte e szavakat.

A főispán ez uttal is hangsúlyozza, hogy tárlatunk nem akart a sz.-fehérvárinak utánzása lenni. Köszöni gr. Zichynek, a vendégeknek megjelenésüket s biztosítja Zichyt, hogy a feléje nyújtott baráti jobbot örömmel fogadja el és a működés terén mindig számíthatnak rá. A lelkes éljenzés elhangzása után a dalegylet a szózatot

énekli el, miután a lélekemelő ünnepély végét ért.

Melynek végeztével Türr tábornok, Teleki Sándor és Gerando Atilla társaságában városunkat elhagyta, gr. Zichy Jenő pedig a kiállítási végrehajtó bizottság társaságában a kiállítási elnök br. Bánffy Dezső vendége vala, hol is a jókedv fűszerezte étkezés közepette a házigazda Zichyt köszöntötte fel, mint a ki körünkbeni megjelenése által fokozza a kiállításunk eleibe tűzött czélok és törekvések iránti érdeklődést, majd Kovács Samu azon általános örömeke ada kifejezést, mely a kiállítás sikere fölötti hatását emeli, hogy hazánk egy nagy és praktikus fiát házigazdánknek országazerte köztisztvisletben álló édes atyját városunkban van szerencsénk tisztelni kívánva, hogy br. Bánffy Dániel ő nagyméltóságát az isten éltesse. Zichy gr. a házigazdát, s mindenektől egyaránt tisztelt és szeretett nejét élteté. S végre Róth Pál hangsúlyozá, azon kellemes hatást, melyet gróf Zichynek a körünkbeni megjelenése a kiállítóknak s főleg azokban, kik Székesfehérvárt is jelenvoltakban költe fel. A délest felé szétoszló vendégektől gr. Zichy Jenő baráti kézsorítással elbucszva, még az estvére gr. Bethlen Sándorhoz ment, honnan másnap a Radna melletti magányában szenvedő nagy bátyja meglátogatására fog feláldulni.

A közigazgatási bizottság ülés- terméből.

Deés, 1879. október 14.

Báró Bánffy Dezső főispán az ülést 10 órakor megnyitván, elősorolja azon számos ügydarabokat, melyek sürgős voltuknál fogva ülésen kívül nyertek elintézt. Maun Gábor szóval bejelenti, hogy Muntyán Ágoston bizottsági tag akadályozva van a megjelenésben. A szóbeli igazolás nem tartatván elégségesnek, különösen kezelési nehézségek kikerüléseért igazolja magát utólag a meg nem jelent. A főjegyző bejelenti, hogy Bokros Lajos távollétét írásilag igazolta.

Marillai Károly aljegyző után tisztí főorvos dr. Gajzágó László ad elő. Havi jelentéséből kiemeljük, hogy a vérhas a szamosújvári járás Czoptelke, a deési járás Bálványosvára és Négerfalva községeiben észleltetvén, a megbetegült 39 eset közül, meggyógyult 26, meghalt 5, apolás alatt maradt 8. A ronesoló töröklob pedig a nagyilondai járás Kis-Nyíres és Torda-Vilma községeiben mutatkozott, a megbetegült 10 közül 5 meghalt, 4 pedig apolás alatt maradt.

Hasznos háziállataink közül a sertéseknél az orbánczos toroklob járványszerűleg a deési, bethleni, cs.-gorbói, s nagy-ilondai járásokban mutatkozott és 142 drb elhulott.

Ezután a főispán fölemliti, hogy a mult ülésen sajnálattal bucsuztak el Kemény Mihály urtól, ez alkalommal az új tanfelügyelőt Vezekényi Horváth Zsigmond urat mutatja be, kívánja, hogy mindenkinek a rokonszenvét oly mérvben nyerje ki, mint elődje. Az új tanfelügyelőt megéljenezik.

A tanfelügyelő beterjeszti a deési községi tanítóválasztást. A választás megerősített. Havi jelentéséből megtudjuk, hogy a deési és szamosújvári összes népnevelési tanintézeteket, valamint a bálványos váraljai állami elemi népiskolát meglátogatta s ezek berendezéséről s tanrendszéről elismerőleg nyilatkozik. Jelentését következőleg fejezi be: Tiszteletteljesen kérem a méltóságos báró főispán urat és a tek. közigazgatási bizottságot, miszerint minden oly esetben, mikor nehéz teendőimben becses támogatásukra, bölcs tanácsukra leendő szükségem, szabad legyen egész bizalommal a méltóságos főispán ur, a tek. közig. bizottsághoz fordulnom.

Utánna Várjon Lajos államépítészeti főnök referál. Havi jelentéséből közöljük, hogy az államutak teljesen kielégítő állapotban vannak és ugy az azokra fordított fedanyag, valamint az építmények felülvizsgálata e hó végével lesz foganatosítandó.

A posta és távirda ügy képviselője felolvassván havi jelentését. Brusztné Ignác kir. ügyész előterjeszti a maga jelentését, ebből kitűnik, hogy

folyó évi szeptember 30-án a központi börtönben összesen 35 letartóztatott egyén volt.

Ezután Pánczél János, Geencsy Albert és Placsintár Ödön aljegyzők adnak elő. Következvén Márkus János tisztügyész, számos ügydarab után havi jelentését terjeszti elő. E szerint az elmúlt hóban 224 drbot intézett el és 8 drbja maradt hátralékban.

Ancsa Péter árvaszéki elnök előadmányai közben hangsúlyozza a főispán, hogy az árvaszékek szigoruan be kellene követelni az egyes gyámoltakról szóló személyi is vagyoni kimutatást. Ugy látja, hogy a közgyámok nem rendelkeznek oly eszközökkel, melyekkel a magán gyámokat a kimutatások beterjesztésére szoríthatnák. Havi jelentéséből látjuk, hogy a mult hóban az árvaszékek 676 ügydarabot intézet el, ellátatlan maradt 299.

Pilhoffer István adófelügyelő számos adóleirást javasol és ingatlanra való végrehajtás elrendelését kéri. Havi jelentése szerint szeptemberben befolyt egyenes adóba 48,155 frt 34 kr és így 36,921 frt 24 krrel kevesebb, mint a mult évi szeptemberben.

A főispán és alispán hangsúlyozzák, hogy czélszerű lesz, ha az adófelügyelő az esetben, midőn adóvégrehajtót nevez és küld ki a községekbe, erről a személy megnevezésével értesítse az illető járás szolgabíráját, a főispán annyival is inkább szükségesnek tartja ezt, mert az a járás első tisztviselőjének méltóságával egyáltalán nem egyezik meg, hogy járásában valaki tudtanélkül gyakoroljon ily hatalmat, de még az adóvégrehajtás könnyebbségének érdeke is ezt kívánja.

Az alispán szarvadi Pál beterjeszti a Deésen felüli szamosgátak megvizsgálására kiküldött bizottság jelentését. Javasolá, hogy a megvizsgált gátak gr. Bethlen Sándor, Mózsa Sándor, és gr. Bethlen Pálét kivéve, mind levágassanak, s ezen nevezett tulajdonosok műszaki tervezet benyújtására köteleztessenek.

Ugyancsak az alispán előadja báró Diószegi Géza főjegyző azon előterjesztését, melyszerint utóbbi javasolja, hogy a lelkészek, tanítók, egyházak a megyei közmunka kötelezettség alól feltétlenül mentessenek föl. A főispán nagyon szívesen járulna egy ily értelemben hozandó határozathoz, mert méltányosnak tartja, hogy a jelzettek mentességet kapjanak, azonban mint a végrehajtó hatalom képviselője, ennek intézkedéseivel nem teheti magát ellentétbe. A miniszternek vannak döntvényei, melyek a mentességet megtagadják. A határozat oly értelemben mondatik ki, hogy esetről-esetre meg fog tagadtatni a mentesség, de az ezen intézkedés ellen benyújtott föllebbezést elfogadják és azt mentességi ajánlattal fogják a miniszterhez felterjeszteni. Az alispáni havi jelentéséből közöljük a mult: hóban ellátott a közpotban 1284 ügydarab, hátralékban maradt 444. Tüzeset előfordult a megyében összesen 10, a mult hóban. Az ülés 1 és fél órakor véget ért.

VEGYESEK.

— **Főispán ur** ő méltósága az 1880. évre szükséges loállítás bizottságba törvényben gyökerező jogánál fogva Betegh Imre, Bokros Lajos és Török József urakat nevezte ki.

— **Főispán ur** ő méltósága az 1880. évi igazoló választmány elnökévé Tatrossi Ferenczet tagjaivá pedig Bokros Lajos, Mózsa Sándor és Mán Gábort nevezte ki.

— **Az orsz. m. kertészeti egyesület** első vándorgyűléséről, valamint a kandilónai, besztérczei és deésaknai nagyérdéki kirándulásokról jövő számunk hoz részletes tudósítást.

— **A kolozsvári polgári dalegylet** f. hó 23-án a helybeli tűzoltóegylet javára fényesen sikerült tánczezel egybekötött dal-zeneestélyt rendezett, mely alkalommal a tágas színházterem zsufolásig megtelt. Ezen dalestély részleteire jövő számunkban visszatérünk.

— **A tárlatot** 24-én estig 10 ezeren látogatták meg, s a bevétel a 6000 frtot meghaladja.

— **A képviselőház** október 23-án ülést tartott. — **A triesztiiek** nagyon jajveszéknek, hogy a magyar kormány lendíteni iparkodik Fiume forgalmát. — **A berlini világkiállítás** eszméje ismét fölmerült. — **A mult** heti havazás Ausztriában oly nagy volt, hogy a közlekedés sokfelé még az országutakon is megakadt. — **Szerbia** és Bulgária közt, belgrádi hírek szerint, véd- és dacszövetség jött létre. — **A Niagara-zuhatagot** most villamos fénnel világítják. — **Az orosz** csapatok heves harc után megszállták Merwet, közel Afganisztán északi határához. — **A török** miniszterváltozás következtében Anglia egyelőre csak ügyvivőt akar a portánál tartani s óvatosságból hajóhadat is gyűjt össze. — **Tokajban** nagy tűz volt. A kár több mint százezer forint. — **Az orosz** trónörökös pár, Franciaországból hazautaztában alkalmasint Bécsben is tesz látogatást. — **Az angol** kormány tudatta Oroszországgal, hogy Afganisztán külügyi viszonyaiban az angol befolyás fog uralkodni. — **Madridból** jelentik, hogy az árvízben ötszáz ember veszté életét s a kár harmincz milliónál több. — **Báró Kemény Endrétől**, szépetehetségű fiatal költőtől ismét jelent meg két költői beszély: „Fivérek” és „Gyilkos” czímmel, s egy forintért kapható. — **Gr. Szapáry Gyula** pénzügyminiszter a képviselőházban közelébb előterjeszti az 1880-diki költségvetési előirányzatot.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Fogorvos

3—3

B. Dr. MÁTHÉ DÉNES.

plombeur és műfogmester.

Október 20-án Deésre érkezik és 6 nap időzik itt. Lakása: Czecz Márton urnál.

Ajánlja magát minden fogorvosi műtétekre, u. m. tesz be a legújabb amerikai módszer szerint szépen, czélarányosan, természetihven, tartósan és jutányos áron egyes angol vagy amerikai emailből levő fogakat és egész légnymatu fogsorokat vulkánittal, a melyek minden czélnak, u. m. evés, rágás és beszédnek teljesen megfelelnek. Továbbá odvas fogakat arany, platin, email vagy más tartós anyagokkal töl ki, (plombiroz) miáltal a fogak fájdalma megszűnik és ez által 15—20 évig is használható lesz.

Állandó lakása KOLLOZSVÁR.

Haszonbérbe adó birtok.

Buza község határán a falu közelében egy tagban 100 holdból álló jó trágyás, kitűnő minőségű szántó és kaszáló, mely itató kutakkal és vályukkal el lévén látva hodálnak is használható, és ettől külön 80 holdból álló kaszáló és szántó, ugyszintén benn a községben egy belső telek kerttel, gyümölcsösökkel ház és gazdasági épületekkel együtt az 1880. évi Szentgyörgynaptól, vagy mostantól kezdve is négy vagy több évekre igen előnyös feltételek mellett haszonbérbe kiadó. 4—5

Értekezhetni Buzában Némethi Tamás tulajdonossal.

Sz. 9101.—1879.

2—5

Árverezési hirdetmény.

Közhírre tétetik, hogy a semesnyei birtokosságot megillető italárulási jog az 1880. évi január hó 1-étől 1883. évi december hó 31-ig terjedő három évre folyó évi november hó 24-én délelőtt 10 órakor Cs.-Gorbón a szolgabírói irodában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Egy évi haszonbéri összeg kikiáltási

ára 600 frt, melynek tiz százaléka előre lefizetendő bánatpénzül.

A részletesebb árverési feltételek megtekinthetők alulirt szolgabíró irodájában és birtokossági megbízott tek. Dada Elek urnál Kolozsvárt a kir. kataszteri igazgatóságnál.

Cs.-gorbói járás szolgabírájától.

Cs.-Gorbó, 1879. október 13-án.

megbízásból

Vass Imre,

szolgabíró segéd.

Haszonbéri hirdetés.

Melyszerint köztudomásra hozatik, mi-kép a néhai gr. Bethlen Pálné örökösei tu-

lajdonát képező, a bethleni határon fekvő ugy-nevezett tagbéli birtok, mely 625 katastralis holdat teszen egy tagban, jövő 1880-ik évi április 24-én kezdve hat évre haszonbérbe adatik.

Ezen birtok különösen alkalmas mar-hatenyésztésre. A tag közepén vannak a gazdasági épületek 60 darab szarvasmarhára jó istállóval, közelbe gazdag forrásvizzel, csűr eselédlakok stb.

A birtokhoz Bethlen községében ada-tik egy 3 lakrészből, konyha és kamrából álló lakás, három holdnyi kerttel.

A bérleti kívánók értekezhetnek gr. Bethlen Károly ő méltóságával Bethlenben, vagy Bod Károlylyal Simontelkén, ki az ügyre vonatkozó bérmentes levelekre is azonnal válaszolni kész. 3—3

TATROSSI MÓR

FÜSZER, PAPIR és KÖNYVKERESKEDÉSE

Deesen.

Ajánlja legfinomabb és legtisztábban kezelt fűszer cikkeit, igen finom czukorkáit és déli gyümölcsseit, valódi Jamaica rum és Pecco virág-theáit, különféle sajt, császárhús és húsnemű delicates cikkeit; ugy kitűnő minőségű liszteket és asztali darát.

Brázay-féle Sósborneszest,

Mindenféle iskolai könyveket, felszerelvényeket és rajzeszközöket.

Nagyválasztéku író-, levél- és irodai papírt, tentát és irodai eszközöket leszállított árban.

1 kötés 500 iv papir 1 60 kr, 1 frt 80 kr, 2 frt stb.

Körjegyzői nyomtatvány és norinbergi árukat, nagyválasztéku tajtékpipa és szivarszipkákat.

Minden árucikk a legnagyobb gonddal és legjutányosabb árban szolgáltat ki.

Dr. HANDLER MÓR

orvos és sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes s tartós siker **biztosítása** mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az **önfertőzésnek** minden következményeit, u. m.: az **ingerlékeny gyengeséget**, az **ondófolást**, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

2) **hugyesőfolyásokat** (még idülteteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit** és **másodrendű bujakórt** minden alakjaiban és elcsufításában;

3) **hugyesőszülküléseket**;

4) **fris s üdült nyákfolyásokat nőknel**, az ugynevezett **fehértfolyást**, és az onnan eredő

magtalan-ságot;

5) **börkiütéseket**;

6) a **hugyholyag betegségeit** és mindennemű **vizelési nehézségeket**.

Bendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utcza I. szám, kigyó- és városház utcza sarkán, (Rottenbiller-féle házban) I-ső em. bemenet a lépcsőn.

Dijjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Galandféreg (Pántlika-giliszta)

6 óra alatt kihajtatik.